

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

29 10 20 18 р.

м. Київ

№ 1168

Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 253 «Військове управління (за видами збройних сил)» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), та рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 24.04.2018 р., протокол № 4/3-4,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 253 «Військове управління (за видами збройних сил)» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що додається.

2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2018/2019 навчального року.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рашкевича Ю. М.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України

29.10.2018 № 1168

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Перший (бакалаврський) рівень</u> (назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Бакалавр</u> (назва ступеня вищої освіти)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>25 – Воєнні науки, національна безпека,</u> <u>безпека державного кордону</u> (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>253 – Військове управління (за видами збройних сил)</u> (код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2018

I Преамбула

Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 25 – Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальність 253 – Військове управління (за видами збройних сил)

Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 № 1168

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 253 – Військове управління (за видами збройних сил) Науково-методичної комісії № 13 з воєнних наук, національної та цивільної безпеки сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Хамула Сергій Васильович, <i>голова підкомісії</i>	кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри спеціальних дисциплін Воєнно-дипломатичної академії імені Євгенія Березняка;
Радзівілов Григорій Данилович, <i>заступник голови підкомісії</i>	кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри технічного та метрологічного забезпечення Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут;
Ярош Сергій Петрович, <i>секретар підкомісії</i>	доктор військових наук, професор, начальник кафедри тактики зенітних ракетних військ факультету зенітних ракетних військ Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба;
Лобанов Анатолій Анатолійович, <i>голова комісії</i>	доктор військових наук, професор, начальник кафедри управління військами Інституту державного військового управління Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського;
Ковальова Олена Володимирівна, <i>секретар комісії</i>	кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, завідувач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу факультету № 2 Одеського державного університету внутрішніх справ;
Гикало Юрій Вадимович	начальник факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення Військової академії (м. Одеса);
Морозов Ігор Вікторович	кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри управління Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького;
Поляков Станіслав Юрійович	доктор юридичних наук, доцент, начальник кафедри загальновійськових та правових дисциплін військово-юридичного факультету Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;
Похнатюк Сергій Володимирович	кандидат військових наук, доцент, начальник кафедри тактики факультету бойового застосування військ Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 253 – Військове управління (за видами збройних сил) Науково-методичної комісії № 13 з воєнних наук, національної та цивільної безпеки Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 2 від 01.06.2016 р.).

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 7 від 27.09.2016 р.).

Фахову експертизу проводили:

Дробаха Григорій Андрійович	доктор військових наук, професор, головний науковий співробітник Науково-дослідного центру службово-бойової діяльності Національної гвардії України Національної академії Національної гвардії України;
Жук Сергій Якович	доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри радіотехнічних пристроїв і систем радіотехнічного факультету Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”;
Попов Михайло Олексійович	доктор технічних наук, професор, директор Державної установи “Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук Національної академії наук України”.

Методичну експертизу проводили:

Калашнікова Світлана Андріївна	доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України;
Таланова Жаннета Василівна	доктор педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник, менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні.

Стандарт розглянуто Міністерством оборони України та Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 253 – Військове управління (за видами збройних сил) Науково-методичної комісії № 13 з воєнних наук, національної та цивільної безпеки Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 6 від 02.04.2018 р.).

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	25 – Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 – Військове управління (за видами збройних сил)
Обмеження щодо форм навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання не передбачена
Освітня кваліфікація	Бакалавр військового управління (зазначити назву виду, роду Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)
Професійна кваліфікація	Офіцер тактичного рівня
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 253 Військове управління (за видами збройних сил) Спеціалізація – (зазначити назву) Освітня програма – (зазначити назву)
Опис предметної області	Предметна область складається з трьох компонентів: 1. <i>Об'єкт</i> : взаємодія і взаємний вплив начальників, підлеглих та колег (предмет – особистість військовослужбовця, мікрогрупа, (екіпаж, обслуга), мала група (військовий підрозділ)). 2. <i>Об'єкт</i> : експлуатація і бойове застосування озброєння та військової техніки (предмет – апарати, пристрої, установки, технічні системи, комплекси, засоби, матеріали). 3. <i>Об'єкт</i> : створення та читання знакових систем (предмет – схеми, цифри, умовні позначки, формули, слова, шифри, коди, таблиці). Людина – знакова система; людина – людина; людина – озброєння та військова техніка (у співвідношенні 40:30:30). <i>Ціль навчання</i> : підготовка висококваліфікованих офіцерів тактичного рівня, які є компетентними в специфічних питаннях військового управління підрозділами ланки взвод, рота та є здатними виконувати завдання за призначенням. <i>Теоретичний зміст предметної області</i> . Поняття, концепції, принципи та методи, які використовуються для управління військовими підрозділами в ході їх бойового застосування, у повсякденній діяльності і під час прогнозування ефективності їх бойового застосування.

	<i>Методи, методика та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами, методиками та технологіями військової кібернетики, логістики, системного підходу до вирішення завдань у сфері військового управління. <i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне озброєння та військова техніка підрозділів (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), спеціальне обладнання, прикладне програмне забезпечення персональних електронних обчислювальних машин за профілем діяльності.
Академічні права випускників	Здобуття вищої освіти за другим (магістерським) рівнем. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників	Посади офіцерського складу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) тактичного рівня.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти:

на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС;

на базі ступеня “молодший бакалавр” (освітньо-кваліфікаційного рівня “молодший спеціаліст”) заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).

Мінімум 50 % обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей за спеціальністю, визначених цим Стандартом.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми професійної діяльності у галузі військового управління або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	K01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення. K03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. K04. Здатність планувати та управляти часом. K05. Визначеність і наполегливість щодо вирішення поставлених завдань і взятих обов’язків. K06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

	<p>K07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>K08. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>K09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>K10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>K12. Здатність управляти підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході бойового застосування та повсякденної діяльності на основі знань і розуміння правових засад функціонування держави і основ законодавства України, системи забезпечення національної безпеки України, сутності та основних питань етики збройної боротьби, професії офіцера.</p> <p>K13. Здатність планувати, організовувати і вести бій підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).</p> <p>K14. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).</p> <p>K15. Здатність здійснювати всебічне забезпечення підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході бойового застосування та повсякденної діяльності.</p> <p>K16. Здатність визначати (ідентифікувати) та описувати зразки озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО і противника на основі знань їх основних технічних характеристик і розуміння способів їх дій.</p> <p>K17. Здатність оцінювати противника та прогнозувати найбільш імовірні варіанти його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою.</p> <p>K18. Здатність здійснювати морально-психологічне забезпечення діяльності військового підрозділу.</p> <p>K19. Здатність здійснювати водіння і технічне обслуговування</p>

	<p>базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу.</p> <p>K20. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки в ході бойового застосування та повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).</p> <p>K21. Здатність виконувати комп'ютерні обчислення щодо оцінки ефективності бойового застосування і забезпечення повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).</p> <p>K22. Здатність опановувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел.</p> <p>K23. Здатність переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження.</p>
--	--

V Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання
<p>ПР01. Застосовувати Кодекс честі офіцера, дотримуватись морально-етичних норм поведінки, створювати атмосферу довіри, взаємоповаги, доброзичливості і толерантності у військовому колективі, діяти соціально відповідально та свідомо, дотримуватись правил військового етикету.</p> <p>ПР02. Аналізувати і прогнозувати суспільні явища й процеси, виділяти нормативно-правові засади забезпечення національної безпеки України, питання правового регулювання ведення збройної боротьби.</p> <p>ПР03. Адаптуватись до швидких змін обстановки та діяти в новій ситуації.</p> <p>ПР04. Демонструвати творче та гнучке мислення, здатність до самооцінки, наполегливість, активність, комунікабельність, стресостійкість, навички самоконтролю, особисту мотивацію на військову службу.</p> <p>ПР05. Застосовувати психолого-педагогічні основи управлінської та виховної діяльності, методи психодіагностики особистості, вивчення соціально-психологічних явищ у військових колективах, контролювати стан військової дисципліни, здійснювати морально-психологічне забезпечення і мотивувати особовий склад під час виконання завдань за призначенням.</p> <p>ПР06. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ПР07. Спілкуватися іноземною мовою за професійним спрямуванням.</p> <p>ПР08. Спілкуватися та працювати в команді з представниками інших професійних груп різного рівня, з військовослужбовцями з інших країн, беручи до уваги різні термінологію, знання та розуміння своїх колег з відповідних питань.</p> <p>ПР09. Володіти достатніми знаннями і розумінням сутності та основних питань етики збройної боротьби, визначення універсальних моральних норм в аспекті</p>

поведінки учасників збройної боротьби.

ПР10. Аналізувати складні питання історії, закономірності, тенденції та проблемні питання розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку.

ПР11. Знати та розуміти правові засади функціонування держави, основи законодавства України; системи забезпечення національної безпеки України та основні принципи її функціонування; структуру сектору національної безпеки та оборони держави, особливості функціонування і взаємодії його складових; основи міжнародного права, структуру міжнародних організацій та основи їх діяльності в умовах інтеграційних процесів.

ПР12. Знати та розуміти процеси управління підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході підготовки і ведення бою та у повсякденній діяльності.

ПР13. Планувати, організовувати і застосовувати навички ведення бою підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

ПР14. Застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), знати його тактико-технічні характеристики.

ПР15. Знати та розуміти процеси всебічного забезпечення підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході бойового застосування та повсякденної діяльності.

ПР16. Демонструвати навички захисту себе і забезпечення захисту особового складу, озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в бою.

ПР17. Визначати та описувати основні технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО і противника, способи їх дій.

ПР18. Оцінювати противника та прогнозувати найбільш імовірні варіанти його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою.

ПР19. Підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат і психологічно готувати особовий склад підрозділу до дій в екстремальних умовах.

ПР20. Підтримувати озброєння та військову техніку в постійній готовності до виконання завдань за призначенням, здійснювати водіння та технічне обслуговування базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організовувати підготовку їх до маршу.

ПР21. Працювати автономно та в команді, виконуючи обов'язки за посадою призначення в ході бойового застосування і повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), мати навички лідерства.

ПР22. Виконувати комп'ютерні обчислення щодо оцінки ефективності бойового застосування і забезпечення повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених

відповідно до законів України) з використанням відповідного програмного забезпечення.

ПР23. Володіти методичними навичками, навичками саморозвитку і самоосвіти протягом життя, вивчення та використання передового досвіду професійної діяльності.

ПР24. Переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження, пов'язані з виконанням службових обов'язків, володіти достатніми знаннями та навичками для організації фізичної підготовки і спортивно-масової роботи в підрозділі.

VI Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Комплексний екзамен (екзамени)
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота повинна бути науково-теоретичним, системотехнічним або експериментальним дослідженням одного з актуальних завдань за спеціальністю 253 – Військове управління (за видами збройних сил).</p> <p>Головним змістом кваліфікаційної роботи повинно бути розв'язання актуального військово-наукового, військово-технічного, службового, науково-методичного або навчально-методичного завдання. Зазначена робота повинна бути пов'язана з аналізом (синтезом), теоретичною розробкою актуальних питань, моделюванням, дослідженням процесів (явищ), об'єктів, зразків, систем та комплексів у галузі військового управління підрозділами (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України). У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування.</p> <p>Роботи, які виконані не за спеціальними темами можуть оприлюднюватися на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти.</p> <p>Рішення щодо оприлюднення таких робіт приймається у відповідності до вимог законодавства України у сфері охорони державної таємниці.</p>
Вимоги до атестаційного/єдиного комплексного екзамену	Комплексний екзамен проводиться з метою перевірки відповідності якості підготовки здобувачів вищої освіти вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 253 – Військове управління (за видами збройних сил) та освітньої програми.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти.
2. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.
3. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб.
4. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників.
5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою.
6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації.
8. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату.
9. Інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Вимоги професійних стандартів

Повна назва Професійного стандарту	Професійний стандарт бакалавра військового управління (за видами збройних сил), офіцера тактичного рівня
Назва та реквізити відповідного документа	Введений в дію наказом керівника відповідного органу центральної виконавчої влади
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	У Професійному стандарті визначено сукупність вимог до кваліфікації офіцера тактичного рівня, його компетентностей, що формуються освітнім процесом закладу вищої освіти та результати

	<p>навчання, які базуються на профілі програми спеціалізації і описують те, що випускник знає, розуміє і здатний виконувати після завершення навчання за відповідною програмою.</p> <p>Професійний стандарт визначає вимоги до офіцера тактичного рівня і є обов'язковим для використання у ході освітньої діяльності всіма закладами вищої освіти, які здійснюють їх підготовку.</p> <p>У Професійному стандарті уніфікуються вимоги до базових складових професії офіцера тактичного рівня, незалежно від отримуваної у закладі вищої освіти спеціальності, спеціалізації та посади призначення після завершення навчання.</p>
--	--

ІХ Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України від 05.09.2017 р. “Про освіту” [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
2. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII “Про вищу освіту” [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
3. Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-XII “Про оборону України” [Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>].
4. Указ Президента України від 10.12.2008 р. № 1153/2008 «Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1153/2008>].
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти” [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>].
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій” [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n>].
7. Національний класифікатор України: “Класифікація видів економічної діяльності” ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>].
8. Національний класифікатор України: “Класифікатор професій” ДК 003: 2010 ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].
9. Наказ Міністерства оборони України від 09.09.2015 № 472 “Про затвердження Положення про екзаменаційні комісії вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24.09.2015 за № 1141/27586.
10. Наказ Міністерства оборони України від 25.04.2016 № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та

сержантського (старшинського) складу у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів”.

11. Наказ начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України від 26.03.2016 № 122 “Про затвердження Переліку спеціалізацій, за якими визначаються потреби на підготовку військових фахівців з вищою освітою та Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу, що відповідають спеціальностям та спеціалізаціям підготовки військових фахівців”.

Інші рекомендовані джерела

12. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf].

13. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>].

14. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>].

15. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3).

16. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf].

17. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf].

18. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf].

19. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].

20. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf].

21. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>].

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів зі спеціальності 253 – Військове управління (за видами збройних сил) та результати навчання, які виражають що саме здобувач вищої освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Вони узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Таблиця 1 показує відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів Національної рамки кваліфікацій. В таблиці 2 показана відповідність програмних результатів навчання та компетентностей.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей.

Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні профілю освітніх програм можуть вказувати додаткові компетентності і програмні результати навчання, які відповідають варіативній складовій спеціалізації.

Заклад вищої освіти має право вводити додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти.

Таблиця 1

Класифікація компетентностей за Національною рамкою кваліфікацій	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
K01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	+		+	+
K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	+		+	+
K03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	+	+	+	
K04. Здатність планувати та управляти часом.	+			+
K05. Визначеність і наполегливість щодо вирішення поставлених завдань і взятих обов'язків.	+		+	+
K06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	+	+	+	+
K07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+			+
K08. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	
K09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
K10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+		+	+
K11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+	+	+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
K12. Здатність управляти підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході бойового застосування та повсякденної діяльності на основі знань і розуміння правових засад функціонування держави і основ законодавства України, системи забезпечення національної безпеки України, сутності та основних питань етики збройної боротьби, професії офіцера.	+	+	+	+
K13. Здатність планувати, організувати і вести бій підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).	+	+	+	+
K14. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу	+	+		+

(за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).				
K15. Здатність здійснювати всебічне забезпечення підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході бойового застосування та повсякденної діяльності.	+	+	+	+
K16. Здатність визначати (ідентифікувати) та описувати зразки озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО і противника на основі знань їх основних технічних характеристик і розуміння способів їх дій.	+			
K17. Здатність оцінювати противника та прогнозувати найбільш імовірні варіанти його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою.	+			+
K18. Здатність здійснювати морально-психологічне забезпечення діяльності військового підрозділу.	+	+	+	+
K19. Здатність здійснювати водіння і технічне обслуговування базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу.	+	+	+	+
K20. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки в ході бойового застосування та повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).	+	+	+	+
K21. Здатність виконувати комп'ютерні обчислення щодо оцінки ефективності бойового застосування і забезпечення повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).	+	+	+	
K22. Здатність опановувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел.	+	+	+	+
K23. Здатність переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження.		+		

України).																					
<p>ПР14. Застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), знати його тактико-технічні характеристики.</p>	+													+							
<p>ПР15. Знати та розуміти процеси всебічного забезпечення підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході бойового застосування та повсякденної діяльності.</p>	+														+						
<p>ПР16. Демонструвати навички захисту себе і забезпечення захисту особового складу, озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в бою.</p>	+														+						
<p>ПР17. Визначати та описувати основні</p>	+															+					

автономно та в команді, виконуючи обов'язки за посадою призначення в ході бойового застосування і повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), мати навички лідерства.																			
ПР22. Виконувати комп'ютерні обчислення щодо оцінки ефективності бойового застосування і забезпечення повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) з використанням відповідного програмного забезпечення.	+																	+	
ПР23. Володіти методичними навичками, навичками саморозвитку і самоосвіти протягом життя, вивчення та використання передового досвіду професійної діяльності.	+																		+

ПР24. Переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження, пов'язані з виконанням службових обов'язків, володіти достатніми знаннями та навичками для організації фізичної підготовки і спортивно-масової роботи в підрозділі.	+																				+
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

